

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

A bajai utcával szemközt Falcione-féle ház,
hova minden, a lap szemléi és anyagi részét illető közlemények
intézendők és minden díjak fizetendők.

Felőlős szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanítónak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Halottak napjára.

Minden kezdet után befejezés következik; az élet is, e viharos zárandoklás bevégeződik, pedig isteni intézmény s mégis úgy feloszlik, mint minden, a minket egyik alkotó része: az anyag.

Különböző ez el felé haladunk, különböző eszközöket használunk fel cseleink s vágyaink megvalósításánál s mégis nyughelyünk közös. Miként a folyónak több ága van, a melyek más-más irányban folynak, egy pontnál találkoznak s egyesülnek: akként a lét pontjai is, melyek ellenkező irányt követnek, egy határnál végződnek.

A halál nem ismer rangkülönbséget, nem valogatja a személyeket; felkeresi egy a szegényeket gyuhójukban, mint a gazdagokat palotáikban. Ez az egyedüli, melyet nem lehet megvesztegetni, evvel szemben tehetetlen az emberi hatalom, a kit kiválaszt: azt nem mentheti meg sem az orvosi tudomány, sem a könnyek özöne. Az ő hivatása megszüntetni az ellentéteket, összedönteni az emberek közötti válaszfalt s egyenlővé tenni mindnyájukat.

Ha csak mint anyag rothadnánk el: megborzadnánk a haláltól, de szellemünk nem hal meg, nem semmisül meg, folytatjuk az életet, a mi a földön nem egyéb, mint átmeneti korszak a szerves kezdet s befejezés közt.

A halál megsemmisíti a végzet által meghatározott aránytalan küzdelmet s az érdemtelenül osztott jogokat, elnémítja a lelkiismeret felébredő nyugtalanságát, begyógyítja a szív sajnó sebéit, elnémulnak a szenvedélyek viharjai, zajtalan nyugalom virraszt a porladó hamvak felett.

E nap a kegyelet napjává lett elfogadva, hogy megemlékezzünk azokról, kik megszabadultak az élet terheitől.

től, kiket nem üdöz többé a szenvedés, de némán s csendesen almodnak, a nélkül, hogy keserű könnyeink felelőszentek őket. Hányszor esdünk egy mosolyukért, hányszor szomjazzuk szende tekintetüket, mint a hajléktalan utas a menhelyet, de zárt szempillájuk fel nem nyílik, fagyos ajkuk meg nem mozog. Ők nem érzik a lesújtott kebel gyötrelmeit, nem hallják földöklő zokogásunkat, nem látják elhagyatottságunkat, mereven fekszenek koporsójukban.

E napon beszűntették a társadalmi összeköttetést, behajtott fővel, fájdalmas kifejezéssel arezunkon megyünk el egymás mellett a nélkül, hogy észrevennők egymást. A világ eseményei nem érdekelnék, máskor egy jelentektelenebb eset is lebilinseli figyelmünket s ilyenkor minden közömbös előttünk. Gondolataink szüntelen felkeresik elhunytaink sírját, lelkünk oda vágyik, hogy legalább szótalan fejféjüket ölelhessük át, hogy megönlözhezzük a göröngyöket, melyek nem tolmácsolják bánatunk kitéréseit.

Ott tédrelünk a feldiszított s kivilágított sírok előtt, könnyeink hullanak, nem törődünk, hogy fájdalmunk fektelensége talán felüléneket kelt, gyászos érzelmeinket nem tartóztatjuk vissza.

Miért is választották ez őszi napot a kegyelet napjává, mely a nélkül is alkalmas a sötét képek felidézésére? midőn a nélkül is könnyezünk, látva a természet csendes sorvadását, halva reszketeg sóhaját, mely megrezzen a légben? Talán, mert a lélek, ha vajudásai között hasonlatosságot talál a természetben: kinjait enyhülni érzi?

Gondoljunk e napon kedveseinkre, melyen lecsendesednek a szenvedélyek, melyen a szeretet lángra eloszlatja a sírok sötétségét?

Menjünk ki hozzájuk, látogassuk meg őket s öntöz-

zük meg szemfödélüket; forró könnyeinktől talán megmelegszik hideg nyugagyuk.

Vigasztalódjunk, ők csak ideiglenesen vannak távol tőlünk, majd találkozunk velük, hogy soha el ne váljunk. **Bereghy Helén.**

Megyei s helyi hírek.

* **Kinevezés.** Hochhoffer József bajai járásbírói pályánok a szabadkai törvényszékhez irnokká lett kinevezve.

* **Választás.** Denk Emil nyug. telekkönyvezető, a zombori ipartestülethez jegyzőnek választatott meg.

* **Pályázat.** Prigl-Szt-Iván községében 100 frt évi fizetéssel javadalmazott végrehajtott állás betöltendő. Kérvények a szolgabírószághoz e hó 30-ig benyújtandók.

* **Pályázat.** Kisacs község előjárósága egy rendőrszervezői állásra pályázatot hirdet évi 300 frt javadalmazással.

* **A „zombori iparos kézművészeknek árucaarnoka mint szövetkezet”** elarusítója Presler József állásáról leköszönt.

* **Tanítóválasztás Szóntán.** Asz üresedésben lévő szóntai tanítói állomásra Orselbacher György bajmoki tanító lett megválasztva.

* **„A zombori fogyasztási egyesület mint szövetkezet”** igazgatósága a következő körlevelet intézte az egyesület tagtársaihoz. Igen tisztelt tagtárs! A „Zombori fogyasztási egyesület mint szövetkezet” igazgatósága október hó elején ülést tartott, hogy a szeptember havi üzleti eredményt megállapítsa, s örömmel konstatálta, hogy a szövetkezetnek rövid l, és a grammatikára való tekintettel mondhatni 1/3 hósnapi működése után sikerült 1500 frt forgalmat teremteni, mely forgalom biztosítéka a szövetkezet létjogosultságának s alapja azon következtetéseknek és reményeknek, melyeket az igazgatóság a szövetkezet jövőjét illetőleg var és táplál. Ily forgalom mellett már fenállhatunk s tagjainak a helybeli kereskedőkkel szembe már némi előnyöket biztosíthatunk. Cselekvés azonban nem az, hogy csak némi előnyöket biztosítsunk, de tagjainak sem lehet érdeke csak ez, hanem az, hogy a lehető legnagyobb kedvezmények létesíthessünk. Ezen cél elérése — mely közös célunk — pedig csak akkor lehetséges, ha tagjainak a szövetkezés nemcsak alapszámát, a kölcsönös támogatást, szívből hordják. Szövetkezetünknek pedig a kölcsönös támogatás abban áll, hogy összes tagjaink összes a szövetkezetnél fedezhető igényeiket annál fedezék, mert ennek ellenkezője az üzletészak

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Születésnapra.

— B. J. barátomnak. —

Im, egy negyed század röpült el feletted
S másik negyedbe visz már a holnap nap.
Szép idő — s annál szebb, mert az első vala
S mert egész jövődre ez lézen az alap.
Bölcső dalod, a mely ma még fülbe cseng.
A holnapra messze, messze multa vész.
Oszlik a hajnalpír, mely még egeden reng.
Tavaszodnak már a szemfődője kész.

Bücsüzz el, bücsüzz el tarka játékidőtől,
S a szülői háztól, a hol bölcsöd ringott, —
Artatlan ábrándtól, annyi édes vágytól,
Mely gyermekszívvedben egykor megfogalmazott.
Gondatlan örömeik, bú nélküli órák
Bücsüt intnek néked, hűtelen elhagyának;
Szélednek a vidám, mulató czimborák.
Pohárcsengés, nóta — ezután elhalgat.

S jól van így. Gyáva könyv szemedbe ne jöjjön:
Örökké a hajnal a tavasz nem tarthat,
Dalból és virágból meg nem él az ember,
Ha soha sincs eső, mondó, mit ér a harmat?
Hajnakra meleg dél, nyár jó a tavaszra.
Érlelni virágból hasznosabb gyümölcsöt;
Ez az élet rendje: nem csak virulni kell,
De tenni, munkálni s viselni kőrosztót.

A holnap nap, mely ifjuságod viszi,
Érette cserébe férfúvá avat,
Testködör kiszabja, ezélt ad életednek.
S munkadra áldást ad, illendő jutalmat.
S z e p az ifju, ánde e r ő s e b b a férfi,
A z e fejlődő, e z m a r tőkeletes ember,
Nála a hatalom, övé az eszme, test, —
Kebeleben buszke, hajthatatlan szív ver.

Nézd a nagy világot, mind kezed munkája,
A mi szép, nagy, dicső — azt agya teremté;
Hol ifju szalmaang elalszik, lelobad,
Ott siker, báber a férfi-akaraté;

Áldott a verejték, a mely homlokán foly,
S minden koszorúnál szebben ékesíti;
Idők zivatarja, bőséggel tegyerekek harca,
Asszony hű szerelme — őt, őt, desőiti . . .

VOJTÓKÓ PÁL.

A choleraéről.

— Irta: dr. FLESCH ADOLF. —

(Folytatás.)

Már indiában azt tapasztalták az ottani jeles orvosok, hogy cholera fertőzés nem történik egyénről-egyénre. A bengáliai benszülettek közt általános azon laikus érületen — a mi nem megvetendő ily homályosságal burkolt okoknak latolgatásánál — alapuló meggyőződés, hogy a cholera (a haiza, mint a saját nyelvükön nevezik) nem ragadós; nem ragadós t. i. oly értelemben, mint a hogy ragadós pl. a himlő, a scarlatine, vagy a diphtheritis egyénről-egyénre. A legheirésőbb Kalkuttai orvosok és tanárok is, mint: dr. Twining, Sir Ranold Chartin dr., J. Chaeperton dr. bizonyítják, hogy a cholera-betegek ápolói alig szenvednek a cholera, hogy a hindu-cseledek a legpéldásabban odaadással teljesítik kötelességeiket, s nem tanúsítják a legeszkélyebb lehangoltságot vagy félelmet, melyet a fehér ember mutatni szokott embertársának betegyaga körül. — Indiában a cholera rendszeren valamely kaszárnyában lép fel először. Legjobban bizonyult itt azon eljárás, hogy ha a kaszárnyát azonnal kiürítették s a betegekkel együtt a mezőn sátrakká helyezték el. A cholera ez eljárás után azonnal megszűnt, dacára annak, hogy a katonaság tovább is érintkezésben maradt a betegekkel.

A mi orvosainknak észlelései hasonló eredményt mutatnak. Itt is az tapasztaltott, hogy beteg-ápolók s orvosok, a kik pedig legjobban vannak kitérve a betegség é felvett körhatáryának s így a fertőzésnek, nem szenvednek különös módon a cholera által, sőt egészséges hygienicus viszonyokkal bíró kórházakban semmit. Ugyanígy találjuk, hogy bizonyos városok vagy Indiában, mint Európában pl. Versailles, Lyon, Birmingham, nálunk Gödöllő stb., meg vannak kimélve a cholera járványai által, dacára annak, hogy számosan menekülnek choleras városokból ide, különösen Párisból Versaillesbe, s el is viszik magukkal bizonyára e fertőző csírákat; sőt történetek esetek, hogy

Párisból Versaillesbe menekült s már ott fertőző beteg itt meghalt choleraiban, de ez sem terjesztette a betegséget.

Míg tehát a cholera betegek ápolói és az orvosok daczára annak, hogy a betegek dejectusával és hányadékkal, tehát a comma bacillusokkal közvetlen érintkezésben vannak, még sem szenvednek különös mértékben a cholera által, addig azon mosónők, a kik a cholerasok szennyes ruháit mosnak, feltűnő számban esnek a cholera áldozataul. Oly tapasztalat ez, melyből ontos következtetést vonhatunk. Arra a valószínű s sok, eddig megmagyarázhatatlannak látszó kérdést megvilágító következtetésre jutottunk e tapasztalat által, hogy a cholera a fertőző csíra maga is a dejectusból származik, s talán éppen a Koch-féle comma bacillusból, de csak ennek bizonyos, eddig még nem ismert átalakulása, vagy valamely új, ismeretlen fertőző anyagnak produkálása után, a mely ha a szervezetbe jut, okozza a cholera, s a szervezetben fejlődnek ki ismét a comma bacillusok, hogy ezen nevezett utat megtévén újra fertőzzenek.

Ezen feltevések lehető, sőt valószínű volta igazolva van még más, hasonló irányú tapasztalatokkal. Ezek az úgynevezett cholera göczpontok. Tapasztaltott ugyanis, hogy a cholera valamely városnak bizonyos utcájában vagy valamely házesoportban pusztít leginkább, s hogy e helyek, ha viszonyaik nem változás nem eszközöltetett ismétlődő járvány eseten újból központjai a cholera megbetegedésnek. E helyeken a fertőzés csak úgy történhetett; hogy valamely részében e göczpontoknak létezik a cholera fertőző hatánya oly alakjában, a mely a cholera eloidézni képes. S minden egyes megbetegedési eset fertőzését e forrásból nyerte. Sőt némely esetben ki is mutatható, hogy honnan jutott oda az elsődleges cholera-csira. Így például nincsen-e megmagyarázva a choleraának Budapesten mostanában történt fellépése? A cholera tudomásunk szerint a nyugoti pályaudvar környékén lépett fel először, s ott van leginkább elterjedve. Az elsődleges csírák könnyen elképzelhető, hogy azon hírhedt hamburgi borszállítmány hozta hozzánk. Itt az elégetés késedelmezése folytán az elsődleges csira alkalmas talajra talált, akar a nedves, s rothadó anyagokkal telt talajban, akár valamely más kifejledésre kedvező helyen; s bizonyos idő eltelte után, a mely idő szükséges arra, hogy az elsődleges csírából a cholera okozó méreg kifejlődjék, a cholera fellépett. De azon munkások, a kik a bórók elégetésével azoknak érintkeztek, mentek maradtak.

Hirdetések.

16556. sz.
tkvi. 892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hajbok Liza férj. Guba Mátyasné végrehajtható Kanyó Elekné Allaga Mária végrehajtható szervenő elleni 330 forint tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a zombori kir. trvszék a zombori kir. járásbírósa területén levő Nemes-Militiesen fekvő a nemes-militiesi 244 számú tjkvben foglalt Kanyó Elekné Allaga Mária nevében álló A 309 hr. 304 ői számú ház és 503 [ ]-ől btelelekre 467 forint továbbá az ugyan azon tjkvben felvett 2289 hr. számú 350 [ ]-ől nagyságú szőlőre 92 forint ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi december hó 30-ik napján délelőtti 9 órakor a nemes-militiesi község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is eladni fogják.

Árverezni iszandékokoz tartoznak az ingatlanok bec. árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1892. évi október hó 18. napján.
A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszki bíró.

Gépekkel berendezett könyvkötészet.

Emaille festékek és tárgyak, a papír-művirágokhoz szükséges hozzávalók, valamint a könyv-, papir- és zeneműkereskedelem szakmájába vágó összes cikkek nagy választékban olesón

kaphatók a

SCHÖN ADOLF-féle

könyv-, papir- és zeneműkereskedésben. Az emaille és bronze-festészetben, valamint a papír-művirág készítésben alapos oktatást ad minden vasárnap délután 2-4-ig, (saját lakásán, Falcione Lőrincz-féle ház.)

özv. Schön Adolfné.

Gépekkel berendezett könyvkötészet.

Hibázhatlanul

segít a

Fink Ottó-féle

SAMSON.

Az egyedüli szer a fej és szakállhaj növése. A haj kihullása ellen. Korpa és fejbetegek ellen. Ideges fejfájás ellen. Teljes kezeség. Székéltetés a szabadalom-tulajdonos által.

Fink Ottó Bécs, III., Fasanggasse 47.

Árusítók kerestetnek. — Prospektus ingyen.

Tea Rum Cognac Kávé

Kovács és Mezey

mint Bieber Antz utódai
ajánlják idei termésű

orosz és kínai teákat
a legkiválóbb minőségben. A minőségek jóságáért tisztaság és valódiságáért kezkeskedünk.

Kávék 5 kilós póstacsomagokban

legkiválóbb minőségben díjmentesen.

Jamaika és Brazíliai Rumok

hamisítatlan kiváló minőségben.

Kimerítő árjegyzék kívánatra díjmentesen küldetik.

MÉRSEKELT ÁRAK.

Megrendelési hely és levélcím:

Kovács és Mezey

Budapest, Kerepesi-ut 6. sz., a nemzeti színház átellenében.

Nagyvárad-Ménési bortermelők szövetségének főrakára. Méltóságos Atzél Péter saját termései palackborainak főrakára.

EXCELLENT-CZÉRNA

esupán e védjeggyel valódi.

Máriazell Gyomorcsépek

magyarországon hatnak gyomor bajoknál, nékülkölhetetlen és átlótlanosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegségek tünetei, étvágytalanság, gyomorgringés, bíbás lehellet, teltség, savas felbőgés, hasmenés, gyomorgringés, feleteség nyákkiválasztás, sérgesség, undor és hányás, gyomorgringés, székülső.

Hatásos gyógyszernek bizonyult a gyomor, a nyombolyban és a gyomor-törli szárazságot, gyomorüregben lévő étellekkel és italokkal, gúttá, májjal és hámorokhoz.

Enlített bajoknál a Máriazell gyomorcsépek övek óta kitünöknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használhatatlanul kis költségű.

Magyarországi főrakár:
Tóth József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek bor költára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) ez ezen szavakkal: "Valódiságot bizonyítottam".
A Máriazell gyomorcsépek valódiak kaphatók.

ZOMBOR: Galle gyógyszerháza; APATIN: Rátay T. gyógyszerháza; PETROVONZELLÓ: Balogh Gy. gyógyszerháza, SZT.-TAMÁS: Barakovits L. Gy. gyógyszerháza.

DERÉKFÜZÖK, SZINHÁZI SCHÁLOK.

Ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe dús választéku raktáromat

őszi és téli árukbán

legolcsóbb árak mellett.

Kitünő tisztelettel

ENGEL MÓR,

Fő utca, Lallosevits-féle ház.

Gummi Galoschnik

Urak részére 2.10

Nők " 1.70

ESERNYŐK, SÉTABOTOK, ILLATSZEREK.

Hat aranyérem, diszkereszt és diszoklevelek.

Cognac

gróf

ESTERHÁZY GÉZA

saját gyártmánya

orvosi tekintélyek által ajánlja, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet ára pedig sokkal olesóbb.

Különlegesség:

a * * * * cognac

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül s ezért járványos betegségeknek így KOLERA ellen óvszerül sikerrel használtatik.

A gróf ESTERHÁZY GÉZA-féle

cognacgyár igazgatósága:
Budapest, VI. külső váci-ut 23.

Csak akkor valódi, ha a sereglőn durván ez az ügrett felírás van: „gróf ESTERHÁZY GÉZA.”

A forrásomban levő valódi francia versenyzővel valódi.

Páris, Lipese, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.